

El treball de l'espart

El treball de l'espart, encara que sembla ser privatiu dels secans meridionals, va estar prou generalitzat a la majoria de pobles del País com una ocupació subsidiària del camperolat, especialment quan el mal oratge interrompia els treballs agrícoles.

Amb l'espart es feia principalment corderia, i també atifells diversos com sàries, cabassos, estores i cofins per a les premses d'oli, etc... alguns d'ells utilitzats en la mateixa agricultura i altres destinats al transport i al comerç.

<

Alacant era la ciutat on major relleu adquirí la manufactura de corda i cordell d'espart per a la marina; les dones i xiquets dels pobles d'Alacant feien cordells d'espart per a les seves fàbriques. Li seguia en importància Crevillent, on s'elaboraven, a més d'estores de Palma i de jonc altres fetes de llata (trena) i de filet d'espart; per a ella treballaven molts pobles d'Alacant com: Campello, Mutxamel, Sant Joan....

Aquesta fibra arribà a utilitzar-se com a moneda corrent, i els comerços actuaven com magatzems recol·lectors de la mercaderia, la qual era elaborada manualment per les dones i els xiquets amb l'espart que prèviament s'amerava a la platja i es picava amb maces de fusta, per tal d'aconseguir una màxima flexibilitat, aquest espart finalment era collit de les terres comunals.

Per regla general, a les comarques del sud, la manufactura de les estores d'espart era l'ofici de les dones dels jornalers de camp. Aquestes treballaven durant l'hivern la terra, mentre que les seues dones feien les estores; a l'estiu, els bracers anaven a la sega i, en tornar, a la tardor, uns quants d'ells eixien a vendre les estores, a més dels arriars.

També a la ciutat de València el treball de l'espart assolí pregona importància: prova d'això és l'existència del prestigiós gremi d'esparters, que acollia una gran quantitat d'operaris. Tenia la seva casa gremial al Portal Nou, d'on eixia en processó per als actes solemnes, i era llavors quan ofería al públic, com producte de la seva artesanía, aventadors d'espart.

Uns dels treballs més meravellosos i útils en el laboriós treball de l'espart, són les anomenades "espartenyas". En la comarca de la Marina, encara que trobem casos d'homes dedicats a fer espartenyas en algun moment de la seva vida i per determinades circumstàncies, no es pot dir que haja estat un ofici perquè no donava suficients guanys per a viure exclusivament d'aquest treball.

El motiu fonamental pel qual no ha estat considerat com a ofici a la comarca de La Marina, ha estat el que homes i dones feien les seves espartenyas: els homes feien les soles i les dones la careta si era de tela. Si l'espartenya era totalment d'espart, sols la feien els homes, en especial els llauradors, els pastors i els presidiaris. Fer un parell d'espartenyas porta moltes hores de treball. En el cas dels presidiaris, disposaven de tot el temps, en el dels pastors, són moltes les hores lliures a la muntanya mentre pastura el bestiar, i en el cas dels llauradors, eren els dies de pluja, quan no podien eixir de casa,

quan s'ocupaven d'aquesta activitat. Així ho manifesta aquesta dita a Xàbia:

"Quan el Montgó du capell, pica espart i fes cordell"

Vicent Català Gisbert

Restaurador de mobles

C/ Molí de la Safranera, 11

03730 -Xàbia

[Ver artículo original \(397 lecturas\)](#)